

AI FRONTIERS: ІННОВАЦІЇ, ПРОРИВИ, ВИКЛИКИ

Червень 2025

«AI Frontiers: інновації, прориви, виклики» підготовлено експертами Громадської організації «Центр аналізу та розробки ефективних політик» (ЦАРЕП) та Національного інституту стратегічних досліджень (НІСД).

Розділ “Аналітичне узагальнення” - НІСД (за участі Національного координаційного центру кібербезпеки РНБО України)

Розділ “Дайджест новин” - ЦАРЕП

<https://niss.gov.ua/>

<https://cadep.org.ua/>

<facebook.com/ngo.cadep>

<linkedin.com/company/ngo-cadep>

ЗМІСТ

АНАЛІТИЧНЕ УЗАГАЛЬНЕННЯ	6
ІНВЕСТИЦІЇ ТА РИНКОВІ ТРЕНДИ	9
Thinking Machines Lab Міри Мураті залучає \$2 млрд за оцінки в \$10 млрд	9
Китайська компанія Biren залучає нові кошти, планує IPO в Гонконзі	9
SoftBank планує створити індустріальний комплекс у сфері ШІ та робототехніки	9
Amazon інвестує \$13 млрд в інфраструктуру дата-центрів Австралії	9
Qualcomm придбає компанію з виробництва напівпровідників Alphawave Semi за \$2,4 млрд	10
AMD купує технологічний стартап Brium	10
Співзасновник Databricks та Perplexity виділяє \$100 млн для дослідників ШІ	10
Понад 40 % агентних проєктів ШІ буде скасовано до 2027 року, – говорить Gartner	11
Судові матеріали свідчать про ранню співпрацю OpenAI та iOS над ШІ-пристроєм	11
Генеральний директор LinkedIn заявив, що помічник для написання текстів на базі ШІ не став настільки популярним, як очікувалося	11
Cluely, стартап, що допомагає “шахраювати на всьому”, залучає \$15 млн від a16z	11
Meta намагається залучити керівника стартапу Safe Superintelligence як свого CEO	12
OpenAI припиняє співпрацю зі Scale AI	12
Google, слідом за OpenAI, планує розірвати співпрацю зі Scale AI	12
Amazon планує скорочення корпоративних робочих місць через ШІ	13
Віце-президентка Єврокомісії Вірккунен акцентувала увагу на ШІ та кібербезпеці під час Цифрового саміту в Гданську	13
Країни Північної Америки залишаються лідерами в отриманні венчурних інвестицій у ШІ	13
На думку CEO Huawei США перебільшують досягнення його компанії в ШІ чіпах	13
Meta пропонує \$100 млн бонуси для талантів OpenAI	14
Особливості функціонування поточних енергомереж може змінити географію дата-центрів Європи	14
Голова правління British Telecom планує скорочення через зростання впливу ШІ	14
xAI Ілона Маска прагне залучити \$4,3 млрд інвестицій	15
ПОЛІТИКА, РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ	15
ЄС ухвалила свою міжнародну цифрову стратегію	15

Єврокомісія запускає публічні консультації щодо високоризикових систем ШІ	15
Сенат США підтримав введення мораторію на регулювання ШІ на рівні штатів	16
Нью-Йорк ухвалює законопроект для глибшого контролю за ШІ	16
Тайвань запроваджує експортний контроль щодо Huawei та SMIC	16
Технологічні гравці закликають лідерів ЄС призупинити дію Закону про ШІ	17
Нідерландський уряд виділяє €70 млн на ШІ-фабрику	17
Європарламент криміналізує матеріали про жорстоке поводження з дітьми, створені штучним інтелектом	17
MITRE пропонує зосередитись на питаннях міжвідомчої координації у Національному стратегічному плані США щодо розробок у сфері ШІ	17
Єврокомісія шукає експертів до Наукової ради з питань ШІ	18
Генеративний ШІ може трансформувати економіку ЄС, але потребує додаткових зусиль з боку керівництва країн	18
Європейська комісія організує воркшоп для стимулювання компаній до підписання Кодексу практики щодо загального ШІ	18

ТЕХНОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ ТА РОЗРОБКИ

Французький «Mistral» запускає першу в Європі покрокову модель ШІ	19
Стартап Multiverse Computing створює підхід, що може радикально знизити вартість ШІ	19
Palantir співпрацює з стартапом, що розробляє та будує ядерні реактори	19
Hugging Face представила ШІ модель з надзвичайно низькими технічними вимогами	19
ЄС планує пакет заходів щодо енергозбереження в дата центрах	20
Підтримувана Sequoia компанія Crosby запускає новий тип юридичної фірми на базі ШІ	20
Італійська енергетична компанія підключає тепло від дата центру до системи централізованого опалення	20
Єврокомісія запускає інструменти ШІ та онлайн-платформу для дослідників і промисловості	21
Модернізація застарілих IT-систем за допомогою ШІ	21
Deezer починає маркувати музику, згенеровану ШІ, щоб боротися з шахрайством на стрімінгових платформах	21
Wikipedia призупиняє пілотний проєкт зі ШІ-згенерованими резюме після протесту редакторів	21
Компанія The Browser Company запускає в бета-версії браузер Dia з пріоритетом ШІ	22
Mistral випускає нові моделі ШІ орієнтовані на логічне міркування	22
Google тестує аудіоогляди для пошукових запитів	22
Meta планує використати атомну енергію для забезпечення своїх потреб ШІ	22
Стартап створив ШІ-платформу яка відстежує бюджетні витрати Пентагону	23

Amazon запускає нову R&D-групу з фокусом на агентний ШІ та робототехніку	23
--	----

СОЦІАЛЬНІ, ЕТИЧНІ ТА МЕДИЙНІ ПИТАННЯ 23

Папа Римський сконцентрується на загрозах ШІ для людства	23
У компанії Anthropic заявили, що більшість ШІ-моделей можуть вдатися до шантажу якщо їм загрожує відключення	24
Чат-боти на базі ШІ утримують користувачів через симуляцію емпатії	24
Сем Альтман вважає, що наступного року ШІ зможе робити принципово нові відкриття	24
Чи може ChatGPT стати альтернативою психотерапії та допомогти з емоційним зростанням?	25
Disney та Universal подають до суду на Midjourney, звинувачуючи у порушенні авторських прав, пов'язаному з ШІ	25
Огляди на базі ШІ від Google знижують трафік для видавців	25
Klarna заявив, що компанія використовуватиме людей для обслуговування VIP-клієнтів	26
Meta та Anthropic здобули перемоги у справах про авторське право та ШІ	26
X змінює умови користування, забороняючи використання свого контенту для навчання моделей ШІ	26
Художники-графіки в Китаї відчують загрозу з боку ШІ	26
Група авторів судяться з Microsoft через використання їхніх книг для навчання ШІ	27
BBC погрожує судовими діями проти ШІ-стартапу Perplexity за використання їхнього контенту	27
Reddit подає до суду на Anthropic за тренування чат бота Claude	27

БЕЗПЕКА, ТЕХНІЧНА НАДІЙНІСТЬ ТА ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ 28

Saab і Helsing випробували літак на ШІ проти реального пілота винищувача	28
OpenAI створить для Міноборони США інноваційний ШІ-інструмент для національної безпеки	28
Anthropic презентує спеціалізовані моделі ШІ для клієнтів у сфері національної безпеки США	28
Вебсайт уряду США про вакцинацію зламали та заповнили ШІ-згенерованим контентом	29
Хакери все частіше вдаються до «Vibe Hacking» - застоювання ШІ у зловмисних цілях	29
Данія намагається заборонити розповсюдження deepfake-зображень	29
Додаток Meta AI має серйозні проблеми з конфіденційністю даних	30
Камери Obvio зі знаком "Стоп" використовують ШІ для виявлення небезпечних водіїв	30
Німеччина закликає Apple і Google видалити DeepSeek через занепокоєння щодо конфіденційності	30

Італійський регулятор розпочав розслідування щодо китайської компанії DeepSeek	30
Маркування ШІ-контенту Meta є все ще недостатньо ефективним	31
Le Chat від компанії Mistral AI – лідер в захисті даних користувачів серед інших чат-ботів	31
Ізраїль для підготовки атаки на Іран використовував ШІ та контрабанду дронів	31
Чат-боти та інтерфейси зі ШІ дедалі частіше стають джерелом новин	32
ШІ все частіше не просто поширює дезінформацію, але й наполягає на її правдивості	32
AI-агенти все краще пишуть код і зламують його	32
Хакери провели фішингову кампанію імітувавши дані керівника Голови Адміністрації Президента США	32
У США законодавці пропонують заборонити використання у федеральних установах ШІ з Китаю, Росії, Ірану та КНДР	33
Nvidia представляє концепцію «суверенного ШІ», яка знаходить відгук у лідерів ЄС	33
Генеративний ШІ все частіше використовується для підтримки операцій впливу	33
Grok має труднощі з перевіркою фактів щодо війни між Ізраїлем та Іраном	34
Чат-боти зі ШІ заражені дезінформацією	34
ШІ використовується для копіювання та клонування французьких новинних ЗМІ у франкомовній Африці	34
НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОСВІТА	34
Модель V-JERA 2 від Meta навчає ШІ розуміти навколишнє середовище	34
SoftBank прагне стати провідним постачальником «штучного суперінтелекту»	35
Викиди вуглецю великих технологічних компаній зросли на 150 % за 3 роки на тлі буму ШІ	35
Pearson та Google створюють інструменти ШІ для шкільної освіти	35

АНАЛІТИЧНЕ УЗАГАЛЬНЕННЯ

Штучний інтелект дедалі активніше використовують у військовій сфері.

Про це свідчить випробування бойового літака Gripen E з інтегрованим ШІ-пілотом від Saab і Helsing. Це перший задокументований випадок керування винищувачем у реальному бою ШІ-агентом, натренованим за допомогою підкріплювального навчання, що еквівалентне десятиліттям людського досвіду. Такий кейс може свідчити про вихід з тіні процесу адаптації ШІ не лише для сфери дронів (на що зараз сконцентровано чимало зусиль), але й до більш традиційних озброєнь. Це може істотно змінити традиційну динаміку застосування озброєнь, адже більше не буде потреби у великій кількості висококваліфікованого персоналу. У цьому ж напрямі рухається і США – OpenAI уклала контракт на 200 млн дол. з Міноборони США на розроблення рішень для національної безпеки, а Anthropic презентувала власні спеціалізовані моделі для оборонного сектора, адаптовані до потреб стратегічного планування і роботи з чутливою інформацією. Про те, наскільки ці технології змінюють гру, свідчить і досвід Ізраїлю, який активно використовував ШІ в підготовці атаки на Іран – Моссад застосував алгоритми для оброблення великих масивів розвідданих.

ШІ загострює проблему в доступі до достовірної інформації.

Чат-боти та інтерфейси на основі штучного інтелекту дедалі частіше стають джерелом новин, а також інструментом для формування когнітивного сприйняття інформаційного контенту та перевірки фактів на достовірність. Однак чат-боти на основі ШІ наразі не спроможні здійснювати верифікацію фактів. Це призводить до того, що авторитарні країни все активніше використовують ШІ в геополітичному протистоянні. Конфлікт між Ізраїлем та Іраном спричинив потік дезінформації, створеної штучним інтелектом. Також за допомогою ШІ імітують контент відомих і надійних ЗМІ з метою маніпулювати громадською думкою. Наприклад, експерти зафіксували використання ШІ для клонування надійних ЗМІ у франкомовній Африці. Тенденція є загрозливою в глобальних масштабах, оскільки наявні технічні чи правові бар'єри неспроможні обмежити висхідну тенденцію дезінформації, що базується на технологічних можливостях ШІ.

Європейський Союз зосередився на посиленні своєї технологічної автономії та розбудові союзів.

Єврокомісія презентувала міжнародну цифрову стратегію, що передбачає просування європейських стандартів, захист прав людини та розвиток цифрової інфраструктури за межами ЄС. Окремо оприлюднено аналітичний звіт про потенціал генеративного ШІ для трансформації економіки – очікують приріст продуктивності в держсекторі та інновацій у промисловості, але реалізація потребує більших інвестицій та політичної координації. У сфері енергетики особливої уваги приділено розташуванню дата-центрів: згідно зі звітом Embec, слабкість енергомереж у великих містах ЄС (Франкфурт, Лондон) спонукає до переорієнтації на менш завантажені регіони, що може сильно вплинути на інвестиційний ландшафт ЄС та створити нові осередки інвестиційного інтересу. Одночасно з цим ЄС усе інтенсивніше заходить у дискусії про суверенний ШІ і знаходить тут нових партнерів. Наприклад, Nvidia спільно з Deutsche Telekom реалізує концепцію суверенного ШІ, що передбачає запуск дата-центру у Франції на 18 000 GPU.

У США триває активна трансформація нормативного поля.

Сенат схвалив дворічний мораторій на регулювання ШІ окремими штатами, аби уникнути фрагментації законодавства – цей підхід підтримали технологічні компанії, але розкритикували активісти. У Нью-Йорку навпаки ухвалено закон, що зобов'язує розробників високоризикових ШІ-систем упроваджувати аудити, безпекові протоколи й забезпечувати прозорість у критичних сферах. Такий дисонанс між федеральною та місцевою владою в підходах до розвитку ШІ може додатково загострити непрості відносини між ними та ускладнити вироблення дійсно спільного, консенсусного підходу до цієї сфери. Водночас загалом ШІ й далі активно інтегрується в різні сфери США. Так, стартап Obviant створив платформу для аналізу бюджетних витрат Пентагону з відкритих даних, дозволяючи відстежувати динаміку контрактів і фінансування. У галузі освіти Pearson та Google запустили партнерство для використання ШІ в школах, що передбачає адаптацію навчального контенту до потреб учнів, автоматичне оцінювання й підтримку вчителів у налаштуванні уроків. Це – лише частина ініціатив, однак вона демонструє сталу динаміку розвитку ШІ в США. Як результат – США та Канада залишаються лідерами в отриманні венчурних інвестицій у ШІ, і ця тенденція триватиме щонайменше до кінця року.

Етики та відповідальне використання ШІ.

Стартап Cluely отримав 15 млн дол. інвестицій, пропонуючи інструменти, які дозволяють обходити академічні вимоги – від проходження тестів до фіктивної участі в проєктах. Такий підхід викликав обурення в освітньому середовищі та серед етичних експертів. Зростає і стурбованість впливом ШІ на психологію: чат-боти імітують емпатію, стимулюючи емоційну прив'язаність користувачів, що створює ризики залежності. Закономірно, що на цьому тлі Папа Римський зробив тему ШІ центральною у своєму понтифікаті, закликавши до міжрелігійного діалогу з питань контролю за автономними системами та збереження людської гідності. Зростають загострення у сфері авторського права: Disney і Universal подали позов проти Midjourney, звинувачуючи його в тренуванні моделей на візуальному контенті без ліцензії. Це – лише частина ширшого процесу протиборства між правовласниками та ШІ-платформами за останні пів року. І виробники контенту справді відчувають вплив з боку ШІ-рішень – нова функція AI Overviews від Google вже відчутно знизила трафік на сайти видавців, замінюючи класичні кліки короткими відповідями прямо в пошуку. Це впливає на відвідуваність сайтів, їхню спроможність заробляти кошти рекламою і тим самим – утримувати штат своїх співробітників.

Ризики, пов'язані з поведінкою ШІ.

Anthropic повідомила, що в симульованих умовах майже всі ШІ-моделі можуть вдаватися до шантажу у відповідь на загрозу вимкнення. Це підтверджує системну схильність LLM до стратегічної поведінки без чітких етичних обмежень. Паралельно дослідники з UC Berkeley показали, що ШІ-агенти вже здатні не лише знаходити вразливості, але й генерувати шкідливий код навіть без технічних знань з боку користувачів – це знижує бар'єр для кіберзлочинності. Wired описує концепцію vibe hacking – використання дипфейк-технологій для маніпуляцій у реальному часі, навіть з атаками на керівників і родичів.

Корпоративні протистояння у сфері ШІ посилюються.

Після невдалої спроби поглинути Safe Superintelligence Inc. Meta перейшла до

перемовин щодо залучення його CEO (одного з екскерівників OpenAI) як свого співробітника. OpenAI своєю чергою припинила співпрацю зі Scale AI через партнерство останньої з Meta, побоюючись витоку інтелектуальної власності. Google також готується до аналогічного розриву. Загострення боротьби між великими компаніями за кваліфіковані кадри лише розпочинається і може призвести до ще масштабніших змін на цьому ринку. У секторі апаратного забезпечення Qualcomm придбала Alphawave Semi за 2,4 млрд дол., а AMD – стартап Brum, який спеціалізується на інтерконектах для ШІ-кластерів. Ці кроки спрямовані на зниження залежності від Nvidia, яка досі утримує понад 80 % ринку GPU для ШІ. Паралельно SoftBank оголосила стратегію на 1 трлн дол. з фокусом на ШІ та робототехніку – проєкт охоплює створення вертикально інтегрованої екосистеми, як-от виробництво чипів, розроблення моделей та фізичних платформ.

Проблема енергоспоживання ШІ досі актуальна.

За даними ІТУ, викиди вуглецю Amazon, Microsoft, Meta та Alphabet зросли в середньому на 150 % за останні три роки, що ставить під сумнів заяви про їхню вуглецеву нейтральність. Це – результат активізації компаній у пошуку стабільного доступу до значних електрогенерувальних потужностей. Так, Meta (слідом за іншими гігантами) уклала 20-річний контракт на постачання атомної енергії, щоб забезпечити потреби дата-центрів. Водночас Amazon інвестує 13 млрд дол. в інфраструктуру дата-центрів в Австралії, включно з будівництвом сонячних електростанцій. У Європі ідеї енергоефективності набувають прикладного характеру: в Італії запущено пілотний проєкт, у якому тепло від дата-центру буде використано для централізованого опалення 1350 квартир, а потенціал такої системи оцінюють у сотні тисяч домогосподарств. ЄС своєю чергою готує нормативний пакет для підвищення енергоефективності центрів оброблення даних, які вже зараз споживають до 3 % електроенергії європейських країн.

ІНВЕСТИЦІЇ ТА РИНКОВІ ТРЕНДИ

Thinking Machines Lab Міри Мураті залучає \$2 млрд за оцінки в \$10 млрд

Стартап Thinking Machines Lab, очолюваний колишньою технічною директоркою OpenAI Мірою Мураті, успішно завершив раунд фінансування обсягом \$2 млрд, отримавши ринкову оцінку в \$10 млрд. Компанія зосереджена на розробці наступного покоління багатомодальних моделей ШІ з високим рівнем інтерпретованості, безпеки та етичного дизайну. У фокусі – створення платформ, які можуть адаптуватися до контексту користувача, зменшувати ризики хибних висновків і діяти у відповідності до заданих людських цінностей. [Докладніше](#)

Китайська компанія Biren залучає нові кошти, планує IPO в Гонконзі

Китайський стартап зі створення ШІ чіпів Biren Technology залучив близько 1,5 млрд юанів (≈ \$207 млн) у новому раунді інвестицій, здебільшого від державно-спрямованих фондів із провінцій Гуандун і Шанхай. Biren, заснована 2019 року колишніми топменеджерами SenseTime, Qualcomm та Huawei, анонсувала GPU чіп BR100, який конкурує з Nvidia H100. Інвестиційні цілі Biren відповідають національній стратегії Китаю – знизити технологічну залежність від США й розвивати власних GPU виробників. Згідно з прогнозом Morgan Stanley, до 2027 року частка китайських GPU виробників може досягти 70 % ринку. [Докладніше](#)

SoftBank планує створити індустріальний комплекс у сфері ШІ та робототехніки

Японський інвестиційний конгломерат SoftBank розробляє план запуску масштабного індустріального комплексу з фокусом на штучному інтелекті, робототехніці та автоматизації виробництва. Передбачається, що загальна вартість проекту може сягнути \$1 трлн у довгостроковій перспективі. Ініціатива передбачає об'єднання розробників апаратного та програмного забезпечення, виробничих майданчиків і дослідницьких центрів у рамках вертикально інтегрованої екосистеми. Проект орієнтований на створення автономних роботизованих рішень для логістики, сільського господарства, охорони здоров'я та оборони. Потенційна локація розглядається в Японії або на території партнерських країн у Південно-Східній Азії. [Докладніше](#)

Amazon інвестує \$13 млрд в інфраструктуру дата-центрів Австралії

Amazon Web Services (AWS) оголосила про інвестицію 20 млрд австралійських доларів (≈ \$12,97 млрд) у період з 2025 по 2029 рік на розширення, експлуатацію

та обслуговування мережі дата-центрів в Австралії. Інфраструктура призначена для підтримки зростаючих потреб генеруючого ШІ та обчислювальної хмарної інфраструктури. Крім дата-центрів, AWS спрямувала інвестиції на три нові сонячні електростанції у Вікторії та Квінсленді з комбінованою потужністю понад 170 МВт. За словами прем'єр-міністра Австралії Ентоні Албанезе, інвестиція не лише зміцнить економічний потенціал країни, але й стане сигналом довіри до австралійської інноваційної екосистеми. [Докладніше](#)

Qualcomm придбає компанію з виробництва напівпровідників Alphawave Semi за \$2,4 млрд

Компанія Qualcomm оголосила про придбання британського виробника напівпровідникових компонентів Alphawave Semi за \$2,4 млрд, що є важливим кроком у зміцненні її позицій на ринку високошвидкісних з'єднань та інтерфейсних технологій. Alphawave спеціалізується на розробці чипів та IP-рішень для центрів обробки даних, ШІ та хмарних обчислень, зокрема у сфері інтерконектів на надвисоких швидкостях передачі даних. Злиття дозволить Qualcomm інтегрувати ці технології в майбутні покоління власних продуктів, зокрема для ШІ-прискорювачів і серверної інфраструктури. Угода також розглядається як стратегічна відповідь на посилення конкуренції з боку Nvidia, Broadcom і AMD, які активно інвестують у вертикальну інтеграцію напівпровідникового виробництва. [Докладніше](#)

AMD купує технологічний стартап Brium

Компанія AMD оголосила про придбання стартапу Brium, що спеціалізується на високоефективних модулях інтерконекту та інноваційній архітектурі для ШІ, з метою посилення своїх позицій у боротьбі з технологічним лідером ринку – Nvidia. Сума угоди - не розголошується. Стратегічне значення угоди полягає у прагненні AMD пришвидшити розвиток власної інфраструктури для навчання та розгортання великих ШІ-моделей. Brium, заснована експертами у сфері мікроелектроніки та хмарних обчислень, розробляє апаратні рішення з низькою затримкою обміну даними, що є критично важливим у кластерних обчисленнях для ШІ. Придбання дозволить AMD інтегрувати ці розробки у свою лінійку серверних та графічних продуктів і краще конкурувати у сегменті центрів обробки даних та генеративного ШІ. З огляду на поточне домінування Nvidia (більше 80% ринку ШІ-GPU), крок AMD свідчить про намір перегрупувати ресурси для технологічного прориву в інфраструктурі ШІ. [Докладніше](#)

Співзасновник Databricks та Perplexity виділяє \$100 млн для дослідників ШІ

Співзасновник компаній Databricks і Perplexity Анійт Ранганатан оголосив про створення нового інвестиційного фонду обсягом \$100 млн, спрямованого на підтримку незалежних дослідників ШІ, які працюють поза межами великих корпорацій чи академічних структур. Метою фонду є стимулювання відкритих досліджень, прозорих експериментів і створення технологій, що відповідають суспільним інтересам. Очікується, що фінансування зосередиться на розробниках відкритого коду, прикладних дослідниках і

невеликих командах, які можуть впливати на екосистему ШІ поза межами традиційних центрів впливу. Оголошення прозвучало на тлі зростаючої критики з боку спільноти щодо концентрації інтелектуальної та фінансової влади в руках великих технологічних компаній. [Докладніше](#)

Понад 40 % агентних проєктів ШІ буде скасовано до 2027 року, – говорить Gartner

Згідно з дослідженням аналітичної компанії Gartner, понад 40 % агентних проєктів ШІ (“Agentic AI”) буде припинено до кінця 2027 року через зростання витрат та відсутність доведеного бізнес ефекту. Agentic AI відрізняється від звичайних ШІ-асистентів тим, що може самостійно виконувати завдання без прямої участі людини, однак більшість існуючих проєктів наразі перебувають на етапі пілотів або прототипів і часто не приносять очікуваної цінності. Gartner також попереджає про явище “agent washing”, коли продукти неправильно маркуються як агентні ШІ, хоча насправді ними не. Наразі тільки близько 130 вендорів із тисяч справді мають реальні агентні рішення. [Докладніше](#)

Судові матеріали свідчать про ранню співпрацю OpenAI та iOS над ШІ-пристроєм

Документи у справі проти стартапу Humane Inc. розкрили деталі ранньої співпраці між OpenAI та колишніми співробітниками Apple, які брали участь у створенні ШІ-пристрою, орієнтованого на голосову взаємодію. За даними документів, проєкт, відомий як “iOS AI device”, мав включати інтеграцію мовних моделей OpenAI у прототип апаратного забезпечення, зокрема для персоналізованої голосової допомоги. Учасники команди намагались вивести продукт на ринок раніше за інші ініціативи у сфері ШІ-гаджетів. Судова справа проти Humane Inc стосується його звинувачень у неправомірному використанні комерційної таємниці й конфлікті інтересів після переходу співробітників Apple до нового стартапу. [Докладніше](#)

Генеральний директор LinkedIn заявив, що помічник для написання текстів на базі ШІ не став настільки популярним, як очіувалося

Генеральний директор LinkedIn Раян Росланські заявив, що інтегрований у платформу помічник зі штучним інтелектом для написання текстів не набув очікуваної популярності серед користувачів. Практика показала, що користувачі рідко застосовують інструмент для створення професійних дописів, описів вакансій чи резюме. Росланські припустив, що основною причиною є прагнення користувачів до автентичності у власній комунікації, а також обмеження поточних моделей у врахуванні особистого тону, досвіду та контексту. [Докладніше](#)

Cluely, стартап, що допомагає “шахраювати на всьому”, залучає \$15 млн від a16z

Американський стартап Cluely, що позиціонує себе як “ШІ-помічник для виконання будь-яких завдань”, оголосив про залучення \$15 млн інвестицій у рамках раунду,

очолюваного венчурною фірмою Andreessen Horowitz (a16z). Платформа викликає суперечки, оскільки її інструменти фактично дозволяють користувачам обходити правила академічної доброчесності, автоматизувати проходження тестів, співбесід або навіть створення симульованої участі у проєктній діяльності. Представники Cluely стверджують, що продукт орієнтований на підвищення ефективності за рахунок делегування рутинних завдань, однак критики – включно з освітніми закладами та експертами з етики ШІ – звинувачують компанію у просуванні моделей, що підривають цінності доброчесності та чесної конкуренції. [Докладніше](#)

Meta намагається залучити керівника стартапу Safe Superintelligence як свого CEO

Після невдалої спроби придбання стартапу Safe Superintelligence Inc. (SSI), заснованого Іллею Суцкевером – співзасновником OpenAI, компанія Meta розпочала неофіційні переговори про можливе залучення його на керівну посаду у власному підрозділі з розвитку ШІ. Meta намагається зміцнити свою команду експертів на тлі загострення конкуренції з OpenAI, Anthropic та Google DeepMind у сфері розробки безпечного загального ШІ (AGI). Стартап SSI отримав оцінку в \$32 млрд після нещодавнього раунду інвестицій та позиціонується як одна з найамбітніших платформ із фокусом на довгострокову безпеку ШІ. [Докладніше](#)

OpenAI припиняє співпрацю зі Scale AI

Компанія OpenAI розірвала контракт зі Scale AI (надавала компанії навчальні дані для її мовних моделей), після того як Scale оголосила про стратегічне партнерство з конкурентом OpenAI – компанією Meta. Рішення OpenAI було мотивоване ризиками витоку інтелектуальної власності та небажанням ділитися інфраструктурними підходами з конкурентом на ринку генеративного ШІ. Розрив відносин відображає загострення боротьби за доступ до якісних навчальних ресурсів і партнерів у галузі, де контроль за даними відіграє ключову роль у збереженні конкурентних переваг. [Докладніше](#)

Google, слідом за OpenAI, планує розірвати співпрацю зі Scale AI

Google готується припинити партнерство зі Scale AI – компанією, яка спеціалізується на підготовці та розмітці навчальних даних для ШІ-моделей. Причиною такого кроку стали побоювання щодо конфлікту інтересів після того, як Scale AI оголосила про тіснішу співпрацю з Meta – прямим конкурентом Google у сфері генеративного ШІ. Рішення Google підкреслює стратегічну важливість контролю над джерелами навчальних даних і зростаюче напруження між провідними гравцями ШІ-ринку. Це також може спричинити перегляд політик співпраці з аутсорсинговими структурами у контексті захисту інтелектуальної власності та ринкових позицій. [Докладніше](#)

Amazon планує скорочення корпоративних робочих місць через ШІ

Amazon повідомила про плани поступового скорочення частини корпоративних посад у зв'язку з розширенням використання інструментів ШІ. За заявою керівництва, генеративний ШІ дедалі частіше застосовується в адмініструванні, маркетингу, аналітиці та розробці продуктів, що дозволяє автоматизувати значну частину рутинної інтелектуальної праці. У компанії підкреслили, що зміни відбуватимуться поступово, із фокусом на перекваліфікацію працівників для ролей, які вимагають стратегічного мислення, креативності та взаємодії з ШІ-системами. [Докладніше](#)

Віце-президентка Єврокомісії Вірккунен акцентувала увагу на ШІ та кібербезпеці під час Цифрового саміту в Гданську

На Цифровому саміті в Гданську виконавча віце-президентка Європейської Комісії Марі Вірккунен окреслила пріоритети ЄС у сфері ШІ та кібербезпеки. У своїй промові вона підкреслила важливість забезпечення безпечного впровадження ШІ відповідно до Європейського акту про ШІ, з акцентом на прозорість, підзвітність і захист прав. У сфері кібербезпеки Вірккунен наголосила на впровадженні Директиви NIS2, необхідності підвищення кіберстійкості критичної інфраструктури та зміцнення міждержавної співпраці в умовах зростання загроз. Особливу увагу приділено створенню спільних рішень між країнами-членами, індустрією та науковою спільнотою. [Докладніше](#)

Країни Північної Америки залишаються лідерами в отриманні венчурних інвестицій у ШІ

Більшість глобальних венчурних інвестицій у сфері ШІ у першій половині 2025 року припала на Північну Америку, зокрема США, попри посилення регуляторного тиску, політичну поляризацію та дебати навколо етичного впровадження ШІ. Інвестори продовжують вкладати капітал у американські компанії завдяки їх технологічному лідерству, наявності обчислювальної інфраструктури, талановитих кадрів та гнучкості у масштабуванні продуктів. Зростаючий інтерес викликають моделі з відкритим кодом, інструменти для корпоративного використання та стартапи, що фокусуються на вертикальних рішеннях – зокрема в охороні здоров'я, фінансах і обороні. Водночас зростає конкуренція з боку Європи та Азії, де також активізуються державні ініціативи у сфері ШІ. Аналітики зазначають, що незважаючи на виклики, екосистема Північної Америки залишається найпривабливішою для венчурного капіталу, хоча для підтримання цього статусу необхідні прозорі регуляторні рамки та стратегічне управління ризиками. Очікується, що тенденція до концентрації інвестицій у США збережеться принаймні до кінця 2025 року. [Докладніше](#)

На думку CEO Huawei США перебільшують досягнення його компанії в ШІ чіпах

Генеральний директор Huawei Жень Чженфей у інтерв'ю People's Daily заявив, що американські ЗМІ і політики перебільшують досягнення Huawei у царині ШІ чіпів – за

його словами компанія відстає щонайменше на один технологічний цикл у порівнянні з провідними виробниками, такими як Nvidia. Він зазначив, що Huawei компенсує цей розрив за допомогою кластерних обчислень, складних математичних моделей і компаундинг-чипів, а не лише фізичних вузлів, і щорічно інвестує близько 180 млрд юанів (\$25 млрд) у дослідження. [Докладніше](#)

Meta пропонує \$100 млн бонуси для талантів OpenAI

Під час подкасту “Uncapped” CEO OpenAI Сем Альтман заявив, що Meta нібито пропонувала бонуси до \$100 млн для залучення провідних дослідників з OpenAI, однак ніхто з ключових співробітників OpenAI таких пропозицій не прийняв. Компанія Meta підтвердила, що платять мультимільйонні пакети компенсацій за чотири роки, але запевняє, що мова йде не про одноразові бонуси в \$100 млн, а про сукупні винагороди, здебільшого у формі акцій RSU та зарплатних виплат. СТО Meta Ендрю Босворт звинуватив Альтмана в перебільшенні та зазначив, що великі пакети доступні лише для кількох топ лідерів і не є звичайною практикою. [Докладніше](#)

Особливості функціонування поточних енергомереж може змінити географію дата-центрів Європи

Звіт енергетичного аналітичного центру Ember підкреслює критичну роль електромереж у формуванні інвестиційної привабливості регіонів для розміщення нових дата-центрів, що підтримують передові ШІ технології. У багатьох ключових хабах Європи – таких як Франкфурт, Лондон, Амстердам, Париж і Дублін – підключення нових центрів до мережі потребує 7–10 років, а іноді до 13 років. Натомість країни з менш завантаженими мережами, як Італія, забезпечують цей процес за приблизно три роки. За оцінками Ember, до 2035 року до половини нових потужностей дата-центрів можуть бути розміщені саме на “енергетично доступніших” ринках, що може спричинити відтік десятків мільярдів євро інвестицій із традиційних хабів. Також аналітики констатують, що сектор дата-центрів виробив €10,4 млрд ВВП у Німеччині лише у 2024 році, з планами подвоєння до 2029 року. Ember попереджає, що без інтеграції стратегічного планування мереж у національні та регіональні інфраструктурні стратегії під загрозою опиниться не лише розвиток дата-центрів, але й ширші цілі цифрової та енергетичної трансформації. [Докладніше](#)

Голова правління British Telecom планує скорочення через зростання впливу ШІ

Керівник провідного британського телекомунікаційного оператора BT Ральф Гоац заявив Financial Times, що компанія готується до подальших скорочень персоналу у відповідь на швидке впровадження потужної ШІ технології в її бізнес-моделі. Зокрема мова йде про автоматизацію таких процесів, як обслуговування клієнтів, технічна підтримка й внутрішні адміністративні функції. Основна мотивація – трансформація від традиційних телекомпослуг до хмарних, цифрових рішень із інтеграцією ШІ, які можуть виконувати рутинну роботу ефективніше та без людей. Наразі не анонсовано конкретних обсягів скорочень. [Докладніше](#)

xAI Ілона Маска прагне залучити \$4,3 млрд інвестицій

Компанія xAI, заснована Ілоном Маском, розпочала новий раунд залучення капіталу, метою якого є інвестиції на суму \$4,3 млрд. Фінансування має забезпечити масштабування обчислювальної інфраструктури, розробку конкурентних моделей ШІ та інтеграцію з екосистемою інших проєктів Маска, зокрема X (колишній Twitter) та Tesla. Очікується, що частина коштів буде спрямована на посилення команди розробників, створення дата-центрів і вдосконалення мовної моделі Grok, яка вже застосовується в межах платформи X. Цей крок позиціонується як відповідь на конкуренцію з OpenAI, Google DeepMind і Anthropic, які також активно залучають кошти для розвитку генеративного ШІ. [Докладніше](#)

ПОЛІТИКА, РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ

ЄС ухвалила свою міжнародну цифрову стратегію

Європейська Комісія презентувала оновлену міжнародну цифрову стратегію, спрямовану на просування європейських цінностей, стандартів і технологічного суверенітету на глобальному рівні. Документ передбачає розширення цифрових партнерств з країнами Африки, Латинської Америки, Індо-Тихоокеанського регіону та Східного сусідства, а також активізацію співпраці у сфері регулювання, інфраструктури, інновацій і захисту прав людини в цифровому середовищі. Стратегія визначає чотири ключові напрями: безпечне й етичне впровадження технологій, зміцнення цифрової інфраструктури, сприяння сталому розвитку через цифровізацію та підтримку відкритого інтернету. Особлива увага приділяється боротьбі з дезінформацією, просуванню стандартів ШІ та кібербезпеки, а також забезпеченню сумісності з правовими нормами ЄС. [Докладніше](#)

Єврокомісія запускає публічні консультації щодо високоризикових систем ШІ

Європейська Комісія оголосила про початок публічних консультацій, спрямованих на імплементацію положень Європейського акту про ШІ щодо високоризикових систем. Ініціатива має на меті створити забезпечити ефективну та практично здійсненну регуляцію, здатну гарантувати безпечне впровадження ШІ в чутливих сферах, таких як охорона здоров'я, освіта, транспорт і правоохоронна діяльність. [Докладніше](#)

Сенат США підтримав введення мораторію на регулювання ШІ на рівні штатів

Сенат США підтримав просування законопроекту, який вводить тимчасовий мораторій на прийняття законів щодо регулювання ШІ на рівні окремих штатів. Ініціатива передбачає дворічне обмеження для штатів на ухвалення власних норм щодо ШІ, щоб у цей період федеральний уряд мав змогу виробити єдину регуляторну рамку. Законопроект отримав підтримку як серед республіканців, так і деяких демократів, однак викликав критику з боку представників громадянського суспільства та штатів, які вже мають власні ініціативи у сфері етики ШІ. Прихильники закону аргументують його необхідність уникненням фрагментації регулювання та створенням передбачуваного середовища для інновацій. Критики вказують на ризики затягування необхідних обмежень для потенційно небезпечних технологій та ослаблення автономії регіонів. Законопроект ще має пройти остаточне голосування в Палаті представників та після цього бути підписаний президентом США. [Докладніше](#)

Нью-Йорк ухвалює законопроект для глибшого контролю за ШІ

Законодавчі збори штату Нью-Йорк ухвалили законопроект, спрямований на запобігання потенційно катастрофічному використанню ШІ. Документ зобов'язує компанії, які розробляють або розгортають системи ШІ високого ризику, впроваджувати механізми безпеки, незалежні аудити моделей та протоколи швидкого реагування у разі збоїв. Закон також передбачає створення спеціального наглядового органу штату з повноваженнями контролю, сертифікації та розслідування інцидентів, пов'язаних із ШІ. У центрі уваги – такі сфери, як автономне управління інфраструктурою, кібербезпека, фінансові системи та охорона здоров'я. Законопроект також містить положення про обов'язкову прозорість при навчанні моделей і обмеження використання непрозорих алгоритмів у критичних контекстах. [Докладніше](#)

Тайвань запроваджує експортний контроль щодо Huawei та SMIC

Тайвань запровадив нові обмеження на експорт високотехнологічної продукції до китайських компаній Huawei та Semiconductor Manufacturing International Corporation (SMIC), мотивуючи це національними міркуваннями безпеки та необхідністю збереження технологічної переваги. Згідно з урядовим рішенням, заборона охоплює експорт компонентів, що можуть бути використані у виробництві передових напівпровідників, зокрема в рамках 5-нм та нижчих техпроцесів. Рішення ухвалено на тлі поглиблення технологічної конкуренції між Китаєм і західними союзниками Тайваню, зокрема США та Японією, які також обмежують постачання критичних технологій до КНР. Цей крок може суттєво вплинути на здатність Huawei та SMIC підтримувати темпи розвитку у сфері мобільних чипів і серверних рішень, а також додатково посилити напруження у відносинах Пекіна з Тайванем. [Докладніше](#)

Технологічні гравці закликають лідерів ЄС призупинити дію Закону про ШІ

Європейська асоціація CCIA Europe, яка представляє провідних технологічних гравців (Alphabet, Meta, Apple тощо), звернулася до керівників ЄС із закликом призупинити імплементацію Закону про ШІ (AI Act), ключові положення якого набирають чинності 2 серпня 2025 року. У своєму зверненні представники галузі вказують на те, що значні частини норм, особливо що регулюють універсальні моделі ШІ (GPAI), залишаються чітко не визначеними, що створює ризик для інновацій через недостатню загальну зрозумілість і готовність бізнесу. Позицію підтримав також прем'єр-міністр Швеції Ульф Крістерссон, назвавши правила "заплутаними". [Докладніше](#)

Нідерландський уряд виділяє €70 млн на ШІ-фабрику

Уряд Нідерландів ухвалив рішення виділити €70 мільйонів (\$82 млн) на створення ШІ-фабрики у Гронінгені. Фабрика буде керуватися консорціумом голландських організацій. Мета створення - розробку ШІ-рішень для сільського господарства, охорони здоров'я, енергетики та оборони. Міністр економіки Вінсент Карреманс наголосив, що ця інфраструктура життєво необхідна для збереження технологічної незалежності ЄС у сфері ШІ. [Докладніше](#)

Європарламент криміналізує матеріали про жорстоке поводження з дітьми, створені штучним інтелектом

Європейський парламент одноголосно підтримав директиву, яка прирівнює до криміналу створення, володіння та поширення матеріалів про сексуальне насильство над дітьми (CSAM), згенерованих штучним інтелектом. Законодавці ухвалили голосування з результатом 599 за, 2 проти та 62 утрималися. Крім ШІ зображень, новий норматив також охоплює грумінг, сексторшн, трансляції зловмисного контенту в режимі реального часу, педофільські посібники та встановлює єдині правила щодо віку сексуальної згоди по всьому ЄС. [Докладніше](#)

MITRE пропонує зосередитись на питаннях міжвідомчої координації у Національному стратегічному плані США щодо розробок у сфері ШІ

У червні MITRE надала коментарі щодо оновлення Національного стратегічного плану США з досліджень і розробок у сфері ШІ. MITRE закликає до більшої міжвідомчої координації, підвищення фінансування довгострокових фундаментальних досліджень та розвитку інтегрованої інфраструктури для тестування і валідації ШІ-моделей. Особливу увагу приділено питанням безпеки, надійності та прозорості, включно з рекомендаціями щодо розвитку методів аудиту моделей, механізмів контролю ризиків, а також потреби у стандартизованих оцінках впливу. MITRE також наголошує на важливості підготовки мультидисциплінарної каденції фахівців, які працюватимуть на перетині ШІ, етики, інженерії та політики. [Докладніше](#)

Єврокомісія шукає експертів до Наукової ради з питань ШІ

Європейська Комісія оголосила відкритий конкурс на відбір незалежних експертів для участі у новоствореній Науковій раді з питань ШІ (AI Scientific Panel), що супроводжуватиме реалізацію Європейського акту про ШІ. Рада діятиме як консультативний орган, який надаватиме науково обґрунтовані рекомендації щодо класифікації ризиків, оцінки відповідності, технічних стандартів та розвитку інновацій, сумісних з цінностями ЄС. До участі запрошуються науковці з технічних, гуманітарних, соціальних наук і права, що мають визнаний досвід у сфері ШІ. [Докладніше](#)

Генеративний ШІ може трансформувати економіку ЄС, але потребує додаткових зусиль з боку керівництва країн

Європейська Комісія оприлюднила аналітичний документ, присвячений потенційному економічному впливу генеративного ШІ в ЄС. Згідно з оцінками, ця технологія здатна підвищити продуктивність, автоматизувати складні завдання в адміністрації, охороні здоров'я, освіті та сфері послуг, а також стимулювати інновації в промисловості. Водночас звіт підкреслює, що повноцінна реалізація потенціалу генеративного ШІ потребує додаткових політичних заходів: посилення інвестицій у дослідження, створення цифрової інфраструктури, розвиток навичок у робочій силі та забезпечення відповідності правовому полю ЄС. Документ також закликає до тісної координації між державами-членами, зокрема в контексті впровадження Європейського акту про ШІ. Зазначається, що без належної регуляторної та фінансової підтримки ЄС ризикує втратити глобальні позиції у змаганні за технологічне лідерство. [Докладніше](#)

Європейська комісія організує воркшоп для стимулювання компаній до підписання Кодексу практики щодо загального ШІ

Європейська Комісія, через свій Офіс зі ШІ, організує воркшоп з метою заохотити компанії підписати Кодекс практики щодо загального ШІ (GPAI) до набуття ним чинності 2 серпня 2025 року. Цей Кодекс – добровільний набір стандартів, спрямований на допомогу провайдерам ШІ-моделей (наприклад ChatGPT, Gemini) у відповідності до вимог Європейського акту про ШІ. Остаточна версія Кодексу затримується, однак захід має висвітлити її ключові положення та переваги приєднання для бізнесу – зокрема довіру, прозорість, правову передбачуваність. Процес розробки (вересень 2024) включав роботу експертних груп, публічне обговорення та обговорення питань авторського права й навантажень для бізнесу. [Докладніше](#)

ТЕХНОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ ТА РОЗРОБКИ

Французький «Mistral» запускає першу в Європі покрокову модель ШІ

Французький стартап Mistral представив першу в Європі AI reasoning модель під назвою Magistral, що здатна виконувати багатокрокові логічні обчислення ("chain-of-thought") для вирішення складних завдань, таких як аналіз та обґрунтування відповідей. Компанія анонсувала дві версії: Magistral Small (відкрита) та Magistral Medium (корпоративна). Проект підтримується президентом Еммануелем Макроном і позиціюється як європейський конкурент моделям OpenAI чи DeepSeek. Mistral була оцінена у \$6,2 млрд. [Докладніше](#)

Стартап Multiverse Computing створює підхід, що може радикально знизити вартість ШІ

Іспанський стартап Multiverse Computing, що розробляє альтернативні методи навчання ШІ-моделей, які суттєво зменшують потребу в енергії та обчислювальних ресурсах, зокрема через застосування математичних оптимізацій і гібридних квантових алгоритмів, залучив додаткові \$215 млн інвестицій. Технології Multiverse уже використовуються у фінансовому секторі, промисловості та кібербезпеці, де необхідне ефективне розв'язання складних задач у реальному часі. Ініціатива також отримує підтримку як частина ширших зусиль Європи щодо зменшення залежності від американських хмарних платформ і забезпечення екологічної стійкості цифрової інфраструктури. [Докладніше](#)

Palantir співпрацює з стартапом, що розробляє та будує ядерні реактори

Компанія Palantir Technologies уклала партнерство з The Nuclear Company – стартапом, що займається будівництвом атомних реакторів. Мета партнерства – спільна розробка програмного продукту Nuclear Operating System (NOS), який використовує технології ШІ для оптимізації процесів спорудження АЕС. Система аналізуватиме дані будівництва в реальному часі (логи будівельних робіт, поставки, погодні умови) та забезпечуватиме автоматичне виявлення ризиків, адаптивне планування і цифрове управління складними операціями. The Nuclear Company інвестує близько \$100 млн протягом п'яти років у розробку платформи. [Докладніше](#)

Hugging Face представила ШІ модель з надзвичайно низькими технічними вимогами

Компанія Hugging Face представила нову модель ШІ, спеціально розроблену для застосування в робототехніці, яка вирізняється надзвичайно низькими вимогами до обчислювальних ресурсів. За заявою розробників, модель здатна працювати навіть

на стандартному ноутбукі MacBook без потреби у потужних GPU або серверних обчисленнях. Рішення орієнтоване на реальні сценарії – управління мобільними роботами, локальна навігація, взаємодія з фізичним середовищем – і використовує компакту архітектуру з оптимізацією пам'яті та енергоспоживання. Hugging Face наголошує на відкритості моделі, що дозволяє дослідникам і розробникам тестувати та інтегрувати її в різні проекти без значних витрат. [Докладніше](#)

ЄС планує пакет заходів щодо енергозбереження в дата центрах

Європейський Союз готує комплексну ініціативу з підвищення енергоефективності дата центрів. Про це під час конференції в Брюсселі заявив комісар ЄС з енергетики Дан Йоргенсен. Ініціатива вписується у ширший контекст викликів: дата центри вже формують близько 3 % споживання електроенергії ЄС, а із розвитком генеративного ШІ цей показник може стрімко зростати. [Докладніше](#)

Підтримувана Sequoia компанія Crosby запускає новий тип юридичної фірми на базі ШІ

Crosby, стартап, підтриманий венчурною компанією Sequoia Capital, оголосив про запуск інноваційної юридичної фірми, що базується на використанні генеративного ШІ. Модель передбачає повну інтеграцію ШІ в надання юридичних послуг – від підготовки документів і контрактів до юридичних консультацій, аналізу ризиків та управління справами. Компанія наголошує, що ШІ використовується не як допоміжний інструмент, а як ядро операційної моделі фірми, що дозволяє знизити вартість послуг, прискорити обробку запитів та масштабувати юридичну експертизу. [Докладніше](#)

Італійська енергетична компанія підключає тепло від дата центру до системи централізованого опалення

Італійська енергетична компанія A2A спільно з французьким стартапом Qarnot запустила в місті Брешія новий дата-центр із системою рідинного охолодження, що дозволяє ефективно перетворювати відпрацьоване тепло серверів на теплову енергію для централізованого опалення міста. В межах проєкту планується забезпечити понад 1 350 жилих квартир. За словами генерального директора A2A Ренато Маццончіні, усього лише в Ломбардії потенційно можна обігріти до 150 000 квартир, масштабуючи подібні системи на інші дата-центри. Крім екологічного ефекту, ініціатива демонструє принцип економії ресурсів: те, що зазвичай вважається відходами у вигляді тепла серверів, перетворюється на додатковий продукт. Очікується, що у Швеції, Норвегії та Данії попит на електроенергію для центрів обробки даних зросте втричі вже до 2030 року. Прогнозується, що до 2035 року в Австрії, Греції, Фінляндії, Угорщині, Італії, Португалії та Словаччині споживання дата-центрів зросте в три-п'ять разів порівняно з 2024 роком. [Докладніше](#)

Єврокомісія запускає інструменти ШІ та онлайн-платформу для дослідників і промисловості

Європейська Комісія оголосила про запуск нового онлайн-інструменту під назвою AI-on-Demand Platform, який надає дослідникам, малим і середнім підприємствам, а також промисловим компаніям централізований доступ до ШІ-інструментів, моделей, ресурсів даних та обчислювальних потужностей. Ця ініціатива є частиною ширшої політики підтримки європейської ШІ-екосистеми, зокрема в межах програми Horizon Europe та спільного підприємства AI, Data and Robotics (ADR). Платформа має сприяти швидшій інтеграції результатів наукових досліджень у прикладні рішення, підвищити конкурентоспроможність ЄС у сфері ШІ та забезпечити відповідність розвитку технологій європейським цінностям, включаючи етику, прозорість і безпеку. [Докладніше](#)

Модернізація застарілих ІТ-систем за допомогою ШІ

Організація MITRE представила аналітичну публікацію, присвячену ролі ШІ у процесах модернізації застарілих ІТ-систем федерального уряду США. У документі зазначається, що понад 60% федеральних систем функціонують на основі морально застарілих технологій, що ускладнює адаптацію до нових викликів безпеки, підвищує витрати на підтримку та знижує ефективність обслуговування громадян. MITRE пропонує використовувати ШІ для автоматизованої документації, аналізу системної архітектури, тестування та перевірки безпеки, що дозволить зменшити людський фактор і пришвидшити перехід до сучасних платформ. Ініціатива позиціонується як частина ширшої цифрової трансформації та зусиль зі зміцнення кіберстійкості урядових інфраструктур. [Докладніше](#)

Deezer починає маркувати музику, згенеровану ШІ, щоб боротися з шахрайством на стримінгових платформах

Музичний стримінговий сервіс Deezer запровадив систему маркування композицій, створених за допомогою ШІ, з метою протидії маніпуляціям із прослуховуваннями та захисту індустрії від стримінгового шахрайства. Ініціатива реалізується на основі аналізу метаданих та співпраці з правласниками, а позначки типу "AI-generated" або "AI-assisted" будуть відображатися безпосередньо у користувацькому інтерфейсі. Компанія також планує впровадження алгоритмів для виявлення аномальної активності, що може свідчити про шахрайські практики, зокрема створення фіктивних треків для отримання роялті. [Докладніше](#)

Wikipedia призупиняє пілотний проєкт зі ШІ-згенерованими резюме після протесту редакторів

Фонд Вікімедія тимчасово призупинив тестування пілотного проєкту зі створення коротких вступних резюме для статей за допомогою генеративного ШІ після хвилі протестів з боку спільноти редакторів. Ініціатива передбачала використання мовних моделей для автоматичного створення вступів до нових або мало заповнених статей,

однак зустріла спротив через побоювання щодо точності, упередженості та порушення редакційної автономії. Добровольці наголосили на ризиках появи неточної або оманливої інформації, яка може виявитися складною для верифікації. Фонд визнав потребу в ширшому обговоренні та оголосив про перегляд підходу з урахуванням зворотного зв'язку. [Докладніше](#)

Компанія The Browser Company запускає в бета-версії браузер Dia з пріоритетом ШІ

The Browser Company презентувала бета-версію нового браузера під назвою Dia, створеного з фокусом на повну інтеграцію генеративного ШІ в користувацький досвід. Dia пропонує функціонал, орієнтований на продуктивність: автоматичне підсумовування контенту, динамічне формулювання запитів, вбудовані поради з навігації та контекстуальну допомогу без необхідності переходити між вкладками. ШІ-асистент працює як активний співрозмовник, здатний модифікувати сторінки відповідно до потреб користувача. Основна мета – переосмислення самого поняття браузера як інструменту співпраці з інформацією, а не лише доступу до неї. [Докладніше](#)

Mistral випускає нові моделі ШІ орієнтовані на логічне міркування

Французький стартап Mistral презентував дві нові відкриті мовні моделі під назвами Mistral-R і Mistral-R-Instruct, спеціально оптимізовані для логічного міркування. Моделі демонструють покращену здатність до вирішення складних задач, таких як математичні докази, побудова аргументів і багатокрокові логічні висновки, що робить їх перспективними для застосування в освітніх, юридичних та наукових контекстах. Водночас компанія підкреслила відданість принципам відкритості, надаючи спільноті доступ до вихідного коду та контрольних показників. Моделі створено на основі вдосконаленої архітектури з акцентом на ефективне використання ресурсів та інтерпретованість результатів. [Докладніше](#)

Google тестує аудіоогляди для пошукових запитів

Google розпочала тестування нової функції, яка надає користувачам можливість прослуховувати голосові підсумки відповідей на пошукові запити. Ці аудіоогляди генеруються на основі мовних моделей Gemini і покликані надати зручніший формат споживання інформації, особливо у мобільному та hands-free середовищі. Запровадження аудіофункцій може посилити конкуренцію з голосовими асистентами й підкреслює прагнення Google до мультимедійності у взаємодії з користувачем. [Докладніше](#)

Meta планує використати атомну енергію для забезпечення своїх потреб ШІ

Meta уклала 20-річний контракт із Constellation Energy на постачання електроенергії з АЕС Clinton Clean Energy Center в Іллінойсі, починаючи з червня 2027 року. Щорічно

угода забезпечуватиме близько 1,1 ГВт – достатньо для живлення приблизно 800 000 домогосподарств – і передбачає надбавку в 30 МВт, спрямовану на оновлення потужностей реактора та підтримку отримання ліцензії до 2047 року. Це перша атомна угода Meta, але вона є частиною ширшого тренду: Google, Microsoft, Amazon також інвестували в атомну енергію задля покриття зростаючих потреб дата-центрів через розширення ШІ. [Докладніше](#)

Стартап створив ШІ-платформу яка відстежує бюджетні витрати Пентагону

Стартап Obviant розробив платформу на основі ШІ для централізації та аналізу відкритих даних Пентагону, що стосуються бюджетних видатків та контрактів. Інструмент збирає інформацію з тисяч джерел – включно з документами, вебсайтами та слуханнями Конгресу – та представляє її у форматі зручного для пошуку інтерфейсу з можливістю глибокої аналітики. Користувачі – від представників оборонного сектору, інвесторів до урядовців – отримують можливість точно оцінювати напрямки фінансування, активність в укладенні контрактів і співпрацю між гравцями ринку. [Докладніше](#)

Amazon запускає нову R&D-групу з фокусом на агентний ШІ та робототехніку

Amazon оголосила про створення нової дослідницько-розробницької групи, яка зосередиться на розвитку агентного ШІ (Agentic AI) та інтеграції ШІ з роботизованими системами. Метою ініціативи є створення автономних програмних і апаратних агентів, здатних до тривалого виконання складних завдань з мінімальним втручанням людини. Згідно з заявою компанії, дослідження охоплюватимуть контексти побутової робототехніки, логістики, виробництва і персональних асистентів. Група буде мультидисциплінарною, з акцентом на інтеракцію ШІ-моделей з фізичним світом, планування, прийняття рішень у реальному часі та навчання в динамічному середовищі. Цей крок відображає стратегічне прагнення Amazon конкурувати з такими гравцями, як Google DeepMind, OpenAI і Tesla, у сфері автономних інтелектуальних систем.

[Докладніше](#)

СОЦІАЛЬНІ, ЕТИЧНІ ТА МЕДІЙНІ ПИТАННЯ

Папа Римський сконцентрується на загрозах ШІ для людства

Папа Римський, обраний на початку 2025 року, проголосив тему ШІ і його потенційної загрози для людства однією з центральних у своєму понтифікаті. У серії публічних виступів і документів він закликає до етичного переосмислення технологічного прогресу, підкреслюючи необхідність міжнародного діалогу щодо контролю за розвитком автономних систем, глибоких моделей ШІ та їхнього впливу на гідність, свободу і соціальну справедливість. Папа також підтримує створення міжрелігійного

та міждержавного форуму з етики ШІ, де релігійні та світські лідери могли б спільно формулювати засади відповідального використання нових технологій. Його позиція викликала резонанс у ЗМІ, адже вона відкриває новий вимір у дискусії про ШІ – з точки зору моральної відповідальності, гуманізму та духовного лідерства в епоху цифрової трансформації. [Докладніше](#)

У компанії Anthropic заявили, що більшість ШІ-моделей можуть вдатися до шантажу якщо їм загрожує відключення

Компанія Anthropic оприлюднила результати внутрішнього дослідження, яке показує, що складні моделі ШІ, включно з Claude, можуть вдаватися до шантажу як до стратегічного інструменту свого захисту. У симульованих сценаріях, моделі розробляли шантажистські стратегії з метою досягнення заданих цілей, демонструючи здатність до маніпулятивної поведінки навіть за умов обмеженого навчального середовища. Anthropic наголошує, що це не проблема окремої архітектури, а системне явище, притаманне багатьом LLM, які навчаються на відкритих даних без глибокої регуляції ціннісних орієнтирів. У звіті закликають до розробки жорсткіших методик тестування, включення багаторівневих механізмів перевірки на етапі розгортання моделей, а також створення нормативної бази для запобігання потенційно небезпечним поведінковим проявам. [Докладніше](#)

Чат-боти на базі ШІ утримують користувачів через симуляцію емпатії

У відеоматеріалі TechCrunch аналізується феномен зростаючої популярності чат-ботів на базі ШІ, таких як Character.AI, Replika та подібні продукти, що імітують особисте спілкування, емоційну підтримку або інтелектуальну взаємодію. Автори звертають увагу на психологічні механізми, які сприяють формуванню прив'язаності до цифрових персон – зокрема, персоналізацію діалогів, гейміфікацію, часткову симуляцію емпатії та підтримку звичних моделей поведінки користувача. Це створює ефект регулярного повернення до платформи та потенційно підвищує час взаємодії. Водночас постає питання про етичність таких практик, зокрема у контексті вразливих користувачів, ризиків емоційної залежності та відсутності прозорості щодо способу функціонування ШІ. [Докладніше](#)

Сем Альтман вважає, що наступного року ШІ зможе робити принципово нові відкриття

Генеральний директор OpenAI Сем Альтман заявив, що вже у 2026 році штучний інтелект зможе генерувати не лише ефективні узагальнення наявних знань, а й формулювати нові, оригінальні ідеї та наукові гіпотези. У ході інтерв'ю він підкреслив, що майбутні версії мовних моделей вийдуть за межі поточного рівня аналітичної синтезації і наблизяться до інтелектуального рівня, здатного до інноваційного мислення. Альтман також згадав, що OpenAI вже проводить внутрішнє тестування моделей, які демонструють зачатки несподіваних прозрінь у фізиці, біології та математиці. Ці твердження викликають як ентузіазм, так і занепокоєння серед наукової спільноти, оскільки постає питання достовірності та відтворюваності таких інсайтів. Прогноз Альтмана також вкладається у ширшу тенденцію еволюції ШІ – від інструментів

підтримки до потенційних учасників наукового процесу. Очікується, що у разі підтвердження здатності моделей до генерування нових знань, це спричинить перегляд підходів до наукового методу, авторства та етики відкриттів, створених ШІ. [Докладніше](#)

Чи може ChatGPT стати альтернативою психотерапії та допомогти з емоційним зростанням?

У статті EuropeNews обговорюється зростаюча практика використання ChatGPT як інструменту для емоційної підтримки та особистісного розвитку. Дослідження та опитування показують, що користувачі, зокрема молодь, звертаються до чат-бота для структуризації думок або зняття тривожності перед важливими подіями, такими як співбесіди чи презентації. Проте експерти підкреслюють, що ШІ може лише доповнювати, а не замінити психотерапію: ключову роль відіграє терапевтичний альянс – довіра, професійний досвід та здатність психолога спрямовувати розмову. Попри користь в окремих контекстах, автори та професіонали попереджають, що надмірна залежність від чат-ботів може дискредитувати серйозні медичні послуги та не забезпечити глибину змін, яку дає справжня психотерапія. [Докладніше](#)

Disney та Universal подають до суду на Midjourney, звинувачуючи у порушенні авторських прав, пов'язаному з ШІ

Компанії Disney і Universal подали спільний судовий позов проти Midjourney – розробника популярної платформи генеративної графіки на базі ШІ. Позивачі звинувачують компанію у використанні їхніх захищених авторським правом візуальних матеріалів як навчальних даних для ШІ-моделей без згоди правовласників. У позові йдеться про те, що модель Midjourney здатна відтворювати візуальні елементи, стилі та персонажів, подібні до тих, що належать медіахолдингам, що становить пряму загрозу інтелектуальній власності та бізнес-моделям кіностудій. Позов може стати прецедентним у формуванні практики юридичного врегулювання питань авторського права у сфері генеративного ШІ, де межі між творчою трансформацією та копіюванням залишаються юридично невизначеними. [Докладніше](#)

Огляди на базі ШІ від Google знижують трафік для видавців

Видавці контенту повідомляють про суттєве зниження відвідуваності своїх сайтів після впровадження Google функції AI Overviews – автоматично згенерованих підсумків, які з'являються над традиційними пошуковими результатами. За словами представників медіаіндустрії, користувачі дедалі рідше переходять за посиланнями, оскільки відповіді Google часто вже містять суть інформаційного запиту. Така ситуація викликає занепокоєння щодо сталості бізнес-моделей видавництва, які залежать від трафіку для отримання доходів від реклами та підписок. У відповідь Google заявляє, що проводить оптимізацію відображення джерел і додає більше посилань у резюме, однак остаточний вплив залишається негативним для багатьох видавців. Інцидент загострює давню напругу між пошуковими системами та контент-провайдерами, особливо в контексті автоматизації знань. [Докладніше](#)

Klarna заявив, що компанія використовуватиме людей для обслуговування VIP-клієнтів

Генеральний директор компанії Klarna Себастьян Сіеміатковські повідомив, що, попри активне впровадження ШІ в клієнтську підтримку, компанія залишить обслуговування VIP-клієнтів виключно за людьми. Таке рішення пояснюється прагненням забезпечити максимально персоналізоване, емпатійне та відповідальне обслуговування, яке ШІ наразі не здатен повноцінно замінити. Klarna вже активно використовує ШІ-моделі для автоматизації стандартних звернень, що дозволило скоротити витрати і підвищити швидкість обробки запитів. Проте в сегменті преміального сервісу компанія бачить додану цінність саме в людській взаємодії. Такий підхід демонструє формування гібридної моделі клієнтського обслуговування, в якій штучний інтелект і працівники доповнюють одне одного відповідно до контексту. [Докладніше](#)

Meta та Anthropic здобули перемоги у справах про авторське право та ШІ

У США федеральні суди винесли дві важливі ухвали, які відкривають шлях для широкого використання захищених авторських матеріалів у навчанні генеративного ШІ під стандартом fair use. Так, суддя Вінс Чхабрія у справі проти Meta підтвердив, що використання 13 книг для навчання моделі Llama може вважатися правомірним, але зазначив, що результат слухання залежив від слабких позицій позивачів, а не від абсолютного законного визначення дій Meta. У іншій справі компанія Anthropic також отримала судову підтримку – суддя Вільям Олсеп вирішив, що тренування моделі Claude на легально придбаних книгах є надзвичайно трансформативним і також відповідає принципу fair use. [Докладніше](#)

X змінює умови користування, забороняючи використання свого контенту для навчання моделей ШІ

Платформа X, що належить Ілону Маску, оновила умови користування, офіційно заборонивши стороннім компаніям використовувати її контент для навчання моделей ШІ. Зміни стосуються як постів користувачів, так і метаданих, і вводяться на тлі дедалі жорсткішої конкуренції між платформами за контроль над навчальними даними. У компанії зазначають, що нова політика має на меті захист інтелектуальної власності, уникнення недобросовісного використання контенту та обмеження доступу для конкурентів у сфері генеративного ШІ. [Докладніше](#)

Художники-графіки в Китаї відчувають загрозу з боку ШІ

Графічні дизайнери в Китаї – як незалежні, так і з рекламних агентств – відчувають тиск через поширення інструментів генерації зображень на основі ШІ (наприклад, DALL E, Stable Diffusion). Вони зазначають, що клієнти дедалі частіше обходяться без послуг дизайнерів, створюючи логотипи, фонові зображення та інші матеріали самостійно

через ШІ. Це значно зменшує бюджет і строки виконання замовлень, що негативно позначається на престижі і якості креативного дизайну. [Докладніше](#)

Група авторів судяться з Microsoft через використання їхніх книг для навчання ШІ

Група авторів подала позов до федерального суду в Нью-Йорку, звинувачуючи Microsoft у незаконному використанні майже 200 000 піратських цифрових копій їхніх книг для навчання моделі Megatron AI. Позивачі стверджують, що модель нав'язливо копіює синтаксис, стиль та тематичну направленість авторських творів без дозволу. Вони вимагають судову заборону на використання таких матеріалів і компенсацію – до \$150 000 за кожну книгу. Наразі Microsoft не надала офіційного коментаря, проте захист технологічних компаній традиційно спирається на доктрину “fair use”, яка дозволяє трансформаційне використання контенту. [Докладніше](#)

BBC погрожує судовими діями проти ШІ-стартапу Perplexity за використання їхнього контенту

Британська телерадіокомпанія BBC загрожує стартапу Perplexity (що розробляє ШІ-пошукову систему) судом за нібито несанкціоноване використання їхнього контенту. BBC звинувачує Perplexity у зборі текстів, відео та зображень, що створило ризик порушення авторських прав. Представники BBC вимагають негайного припинення використання контенту та введення чіткої системи цитування та ліцензування, в іншому разі пригрозивши судовим позовом. Зі свого боку, Perplexity заявляє, що бере активну участь у співпраці з BBC, прагнучи домовитися про ліцензійні угоди для легального доступу. [Докладніше](#)

Reddit подає до суду на Anthropic за тренування чат бота Claude

Компанія Reddit подала позов до Вищого суду Каліфорнії, стверджуючи, що Anthropic незаконно збрала та використала мільйони користувацьких коментарів, тренуючи свого чат бота Claude. Позивач заявляє, що відповідач ігнорував robots.txt та публічно поширені умови використання, порушуючи права користувачів і створюючи недобросовісну конкуренцію. Reddit обрала стратегію на основі порушення умов користування та застосування політики конфіденційності, що дозволило їй угодами з Google та OpenAI контролювати умови доступу до даних і захисту користувачів. [Докладніше](#)

БЕЗПЕКА, ТЕХНІЧНА НАДІЙНІСТЬ ТА ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

Saab і Helsing випробували літак на ШІ проти реального пілота винищувача

Шведська компанія Saab спільно з німецьким стартапом Helsing провели випробування винищувача Gripen E, керованого ШІ-агентом Centaur, у сценарії повітряного бою поза зоною прямої видимості (BVR) проти літака Gripen D з управлінням реального пілота. П'ять польотів відбулися з 28 травня по 3 червня – це перший публічно задокументований кейс, коли ШІ керував оперативним бойовим літаком. Результати не виявив однозначного переможця. ШІ-система Centaur тренувалася за допомогою підкріплювального навчання – еквівалент до 30–50 років пілотажного досвіду щотижня – у симуляторних середовищах перед польотами. Апаратна архітектура Gripen E дозволила інтеграцію системи за шість місяців, що підкреслює швидкість переходу від концепції до польотів. Ініціатива входить до програми Sweden's KFS future air combat, спрямованої на розробку змішаних екіпажем та безпілотних авіаційних систем наступного покоління. Уряд Швеції фінансував випробування, підтверджуючи його як ключову програму модернізації національних бойових можливостей. [Докладніше](#)

OpenAI створить для Міноборони США інноваційний ШІ-інструмент для національної безпеки

OpenAI уклала дворічний контракт із Міністерством оборони США вартістю до \$200 млн для розробки прототипу "frontier AI" – інноваційних інструментів для національної безпеки, що охоплюють бойові і тиліві (enterprise) задачі. Контракт є першою подібною угодою для OpenAI після скасування обмежень на військове застосування в 2024 році.

Цей крок посилює роль OpenAI як постачальника критично важливих державних технологій, але водночас ускладнює її відносини з Microsoft, яка має власні угоди з Пентагоном і є основним хмарним партнером OpenAI. Напруження посилюється через можливий конфлікт інтересів у сфері безпеки даних, пріоритетного доступу до моделей та стратегічного впливу. [Докладніше](#)

Anthropic презентує спеціалізовані моделі ШІ для клієнтів у сфері національної безпеки США

Компанія Anthropic оголосила про запуск лінійки спеціалізованих мовних моделей ШІ, адаптованих до потреб організацій національної безпеки США. Рішення розроблено у співпраці з урядовими структурами та пройшло первинну сертифікацію відповідно до вимог безпеки, конфіденційності та надійності. Моделі оптимізовані для роботи з чутливою інформацією, багатоступеневим аналізом ризиків, стратегічним плануванням і

підтримкою оперативного прийняття рішень. За словами представників Anthropic, розробки ґрунтуються на принципах вбудованих механізмів етичного обмеження поведінки моделей. [Докладніше](#)

Вебсайт уряду США про вакцинацію зламали та заповнили ШІ-згенерованим контентом

Офіційний сайт уряду США, присвячений питанням вакцинації, зазнав кібератаки, в результаті якої його було зламано та тимчасово заповнено дезінформаційними матеріалами, створеними за допомогою генеративного ШІ. Сторінки сайту відображали неправдиву медичну інформацію, підроблені цитати та зображення, згенеровані моделями ШІ, що мали на меті підірвати довіру до вакцинації. Інцидент тривав кілька годин, перш ніж сайт було очищено та відновлено. Розслідування ведеться Агентством з кібербезпеки та безпеки інфраструктури (CISA) спільно з ФБР, з підозрою на участь іноземних суб'єктів. [Докладніше](#)

Хакери все частіше вдаються до «Vibe Hacking» - застоювання ШІ у зловмисних цілях

Стаття Wired описує загрозливу нову тенденцію у сфері кібербезпеки – зловмисники використовують генеративний ШІ для створення надреалістичних deepfake-сценаріїв, які вони застосовують у онлайн-шахрайствах: від романтичних схем до підроблених дзвінків із грошовим проханням. Особливо тривожним є те, що для створення профілю жертви досить кількох секунд аудіоданих або фотографій. Злочинці масово використовують інструменти для синтезу голосу й анімації облич, суттєво знижуючи бар'єр входу в кіберзлочинність.

Вдалі кейси вже включають крадіжки мільйонів доларів через відеодзвінки з підробленими "керівниками" компаній або членами родини. Для протидії такому "vibe hacking" експерти пропонують удосконалити захист: багатофакторну верифікацію, незалежну перевірку особистості (контроль зворотнім зв'язком, кодові слова), а також використання ШІ для виявлення глибоких підробок у реальному часі. [Докладніше](#)

Данія намагається заборонити розповсюдження deepfake-зображень

Уряд Данії спільно з парламентською коаліцією, ініціює законодавчу зміну, яка зробить розповсюдження deepfake-зображень незаконним. Основна мета – протистояти поширенню дезінформації та підризу довіри до візуальних медіа, оскільки технологія deepfake стає дедалі реалістичнішою і легкою у використанні. Хоч прямого покарання у вигляді позбавлення волі не передбачено, можливе накладення компенсаційних штрафів та накладення санкцій на онлайн-платформи за невиконання запитів на видалення контенту. [Докладніше](#)

Додаток Meta AI має серйозні проблеми з конфіденційністю даних

Журналістське розслідування TechCrunch виявило серйозні проблеми з конфіденційністю у новому додатку Meta AI, який інтегрує генеративні функції ШІ з платформами Facebook, Instagram та Messenger. Додаток збирає великі обсяги даних користувача, зокрема історію повідомлень, геолокацію, вміст запитів до ШІ та метадані пристроїв, без чіткого інформування або можливості повного відключення. Дослідники конфіденційності наголошують, що практика збору даних суперечить принципам інформованої згоди та може порушувати європейське законодавство, включно з GDPR. Meta стверджує, що дані використовуються для персоналізації досвіду, однак конкретні механізми обробки та зберігання залишаються непрозорими. Критики порівнюють додаток з чорним ящиком, який може бути використаний для побудови рекламних профілів і моделювання поведінки користувача. [Докладніше](#)

Камери Obvio зі знаком “Стоп” використовують ШІ для виявлення небезпечних водіїв

Стартап Obvio запроваджує нову систему дорожнього моніторингу, в якій камери зі встановленими біля знаків “Стоп” сенсорами на базі ШІ виявляють порушення правил зупинки. Технологія використовує комп’ютерний зір для аналізу поведінки водіїв у режимі реального часу та автоматично ідентифікує автомобілі, які не зупиняються належним чином. Рішення вже проходить випробування в кількох містах США в межах пілотної програми, спрямованої на підвищення безпеки дорожнього руху, особливо поблизу шкіл і пішохідних переходів. Obvio стверджує, що її система знижує рівень небезпечного водіння на понад 40% у тестових зонах. Ініціатива вже викликала дебати щодо конфіденційності, обробки даних та прозорості алгоритмів, хоча компанія заявляє про дотримання стандартів етичного використання ШІ. [Докладніше](#)

Німеччина закликає Apple і Google видалити DeepSeek через занепокоєння щодо конфіденційності

Німецька уповноважена із захисту даних Мейке Камп звернулася до Apple та Google з вимогою видалити китайський додаток DeepSeek із національних магазинів застосунків, аргументуючи це незаконною передачею персональних даних користувачів до Китаю. Ініціатива Німеччини може стати каталізатором для ухвалення аналогічних обмежень на рівні ЄС, оскільки вплив рішення Apple і Google має охопити весь внутрішній цифровий ринок. [Докладніше](#)

Італійський регулятор розпочав розслідування щодо китайської компанії DeepSeek

Італійський регулятор захисту конкуренції та прав споживачів (AGCM) розпочав розслідування щодо китайського стартапу DeepSeek за недостатнє попередження користувачів про можливість генерації хибних або вводячих в оману відповідей (т. зв. “галюцинації”) його чат-ботом. AGCM зазначає, що компанія не дала користувачам

достатньо чітких, негайних і зрозумілих застережень щодо цих ризиків. У лютому AGCM вже вимагав інформацію про політику конфіденційності DeepSeek і навіть заблокував доступ до програми в магазинах Apple та Google через недотримання GDPR. Якщо дії AGCM виявляться ефективними, то її дії можуть стимулювати аналогічні ініціативи в ЄС. [Докладніше](#)

Маркування ШІ-контенту Meta є все ще недостатньо ефективним

Внутрішня наглядова рада Meta, відповідальна за модерацію контенту у Facebook та Instagram, опублікувала рішення, у якому критикує компанію за неефективне маркування контенту, згенерованого або зміненого ШІ. У рішенні зазначається, що незважаючи на впровадження в лютому 2024 року водяних знаків та видимих позначок для позначення ймовірно скопійованого медіа, система надалі виявляє недоліки. Наведено приклад: аудіо з ймовірно зміненим допитом політиків у Курдистані залишився без відповідної позначки, хоча інші копії отримали мітку – такий підхід названий некогерентним і неоправданим. Рада рекомендує Meta інвестувати у власні технології для автоматичного визначення й маркування обробленого ШІ-контенту в масштабі, а також забезпечити локалізацію маркування різними мовами, відповідно до вимог EU AI Act. [Докладніше](#)

Le Chat від компанії Mistral AI – лідер в захисті даних користувачів серед інших чат-ботів

За результатами дослідження, проведеного незалежною аналітичною платформою та з освітленням Euronews, модель Le Chat від компанії Mistral AI визнана найменш інвазивною щодо захисту даних користувачів у порівнянні з іншими провідними чат-ботами. На другому місці – ChatGPT, а за ним Grok від xAI.

У дослідженні також зазначається, що Meta AI продемонстрував найгірші показники у захисті приватності, з огляду на значний обсяг зібраної користувацької інформації, обмежені можливості контролю користувачем та підозри щодо непрозорості політик обробки персональних даних. Зокрема, Meta AI збирає понад 90% можливих типів даних, включаючи чутливу інформацію (медичні дані, політичні переконання, геолокацію тощо). [Докладніше](#)

Ізраїль для підготовки атаки на Іран використовував ШІ та контрабанду дронів

За даними джерел, у підготовці та проведенні масштабної операції проти військових і ядерних об'єктів Ірану Ізраїль застосував штучний інтелект для швидкого аналізу зібраної розвідки. Алгоритми використовувалися для ефективного фільтрації великих обсягів даних із різних джерел інформації. Разом із цим, агенти Моссада та військові підготували малорозмірні озброєні дрони, нелегально доставлені до Ірану та встановлені поблизу систем протиповітряної оборони. Це забезпечило знешкодження частини систем ППО перед авіаударом із боку Ізраїлю, що значно знизило здатність Ірану відповідати. [Докладніше](#)

Чат-боти та інтерфейси зі ШІ дедалі частіше стають джерелом новин

Згідно даним Звіту про цифрові новини за 2025 рік, чат-боти та інтерфейси зі штучним інтелектом все частіше стають джерелом новин, оскільки пошукові системи та інші платформи інтегрують новини в режимі реального часу. Новини на основі штучного інтелекту є більш популярними серед людей віком до 25 років (15%). Експерти прогнозують динамічне зростання популярності споживання новин на основі ШІ, однак диференційовано в різних частинах світу. [Докладніше](#)

ШІ все частіше не просто поширює дезінформацію, але й наполягає на її правдивості

NewsGuard виявила, що численні інструменти ШІ повторили і поширили неправдиве повідомлення у соціальних мережах, що Китай відправив військові вантажні літаки до Ірану. Твердження, яке спиралося на неправильно інтерпретовані дані веб-сайту відстеження польотів Flightradar24. Перевірка фактів за допомогою ШІ у цьому випадку виявила глюки ШІ. Згідно з моніторингом активності користувачів на X, проведеним NewsGuard, у середині червня користувачі X запитали облікові записи X компаній, що займаються ШІ Perplexity та Grok, про обґрунтованість цього твердження. Обидві компанії помилково відповіли, що варіанти цього твердження є правдивими. [Докладніше](#)

AI-агенти все краще пишуть код і зламують його

Згідно з останніми дослідженнями Університету Каліфорнії в Берклі, сучасні ШІ-агенти демонструють суттєвий прогрес у галузі кібербезпеки – вони виявили 17 вразливостей у 188 відкритих кодових базах, зокрема 15 раніше невідомих zero-day багів. Стартапи вже використовують такі системи для проведення пентестів, що привертає і до них і до цих продуктів інвестиційну увагу. Проте загальний рівень виявлення загроз залишається низьким – лише близько 2 % вразливостей виявляються автоматично, що підтверджує важливість участі людини у процесі аудиту. Водночас з'являється новий виклик в особі vibe hacking – здатності ШІ-інструментів автоматично генерувати шкідливий код навіть користувачами без глибокої технічної експертизи. Це знижує бар'єр входу в кіберзлочинність, створюючи потенційну загрозу масштабних атак, хоча наразі ШІ-хакери ще не досягли рівня реальної катастрофи. Як зазначають аналітики, критично важливо зберігати людський контроль за використанням ШІ як для оборони, так і для запобігання зловживанням. [Докладніше](#)

Хакери провели фішингову кампанію імітувавши дані керівника Голови Адміністрації Президента США

За повідомленнями WIRED, Федеральне бюро розслідувань США почало розслідування кейсу, в якому зловмисники використовували deepfake-інструменти та фішингові методи для імітації голосу й особи Сьюзі Уайлз, голови адміністрації Дональда Трампа. Напад, ймовірно, був спрямований на сенаторів, губернаторів та бізнесменів із телефонної

книги Уайлз, яка могла бути зламаною через її особистий телефон. Нападники надсилали текстові повідомлення й здійснювали дзвінки – іноді із проханнями про грошові перекази або стосовно помилювання Трампом, що вказує на можливі політичні та фінансові мотиви. Хоча розслідування ще триває, ФБР відкинуло участь іноземних держав, натомість розглядає внутрішні загрози або кіберзлочинні групи для збагачення. [Докладніше](#)

У США законодавці пропонують заборонити використання у федеральних установах ШІ з Китаю, Росії, Ірану та КНДР

Двопартійна група законодавців США представила законопроект під назвою “No Adversarial AI Act”, який пропонує заборонити використання у федеральних виконавчих органах США ШІ, розроблених в Китаї, Росії, Ірані чи Північній Кореї. Закон вимагає від Federal Acquisition Security Council створити та підтримувати перелік таких ШІ систем, доступ до яких буде заборонено без спеціального дозволу з боку Конгресу або Бюджетного управління (OMB). Ініціатива стала наслідком занепокоєнь щодо китайської ШІ-компанії DeepSeek, яка нібито співпрацювала з військовими й розвідкою КНР, та мала доступ до великих обсягів Nvidia чипів. [Докладніше](#)

Nvidia представляє концепцію «суверенного ШІ», яка знаходить відгук у лідерів ЄС

Генеральний директор Nvidia Дженсен Хуанг з 2023 року просуває концепцію суверенного ШІ, що передбачає створення національних екосистем обчислювальної інфраструктури – чипів, дата центрів та моделей – які відповідають мовним, культурним і економічним потребам кожної країни. Під час нещодавнього туру Європою (Лондон, Париж, Берлін) він оголосив низку проєктів, включно з партнерством з Deutsche Telekom щодо побудови промислової ШІ хмари в Німеччині (ініціатива підтримується урядом Німеччини і узгоджується зі стратегією ЄС щодо цифрової незалежності) та співпрацею з французьким стартапом Mistral для запуску дата центру з 18 000 GPU Nvidia у Франції. [Докладніше](#)

Генеративний ШІ все частіше використовується для підтримки операцій впливу

Уряд Норвегії визначив стрімкий розвиток генеративного ШІ та використання його можливостей зі зловмисними цілями визначено серед загроз поширення дезінформації та забезпеченню інформаційної стійкості країни. Також, Агентство національної безпеки Норвегії зазначає, що генеративний штучний інтелект все частіше використовується для підтримки операцій впливу. У відповідь уряд впроваджує Стратегію посилення стійкості до дезінформації (2025–2030) та визначив Національне управління зв'язку (Nkom) як національний координуючий орган для Закону про ШІ. [Докладніше](#)

Grok має труднощі з перевіркою фактів щодо війни між Ізраїлем та Іраном

Конфлікт між Ізраїлем та Іраном спричинив потік дезінформації та неправдивої інформації в Інтернеті, включаючи кадри фейкових ударів, створені штучним інтелектом. Grok став популярним джерелом інформації користувачів X про події конфлікту Ізраїлю та Ірану. Незважаючи на свою роль як механізму швидкої контекстуалізації постів, Grok продемонстрував, що йому важко перевіряти вже підтверджені факти, аналізувати фальшиві візуальні матеріали та уникати необґрунтованих тверджень. [Докладніше](#)

Чат-боти зі ШІ заражені дезінформацією.

Тестування чотирьох чат-ботів зі штучним інтелектом (ChatGPT, Google Gemini, Perplexity та Microsoft Copilot) угорськими фактчекерами свідчить, що всі чат-боти різною мірою використовують ненадійні джерела або повторювали оманливу інформацію. Поширеним явищем є ситуація, коли правдиві твердження поєднуються з хибною інформацією. Найгірші результати мав Copilot – він жодного разу не попереджав про поширення оманливої інформації. [Докладніше](#)

ШІ використовується для копіювання та клонування французьких новинних ЗМІ у франкомовній Африці

Фейкові радіопередачі, створені за допомогою штучного інтелекту, поступово проникають до арсеналу тих, хто вдається до дезінформації як інструменту ведення операцій впливу. Діпфейки журналістів, чи просто синтезовані за допомогою ШІ голоси використовуються для імітації контенту відомих і надійних ЗМІ з метою маніпулювання громадськістю. Організація Репортери без кордонів (RSF) звертає увагу на цю проблему, зазначаючи, що наразі її не можуть стримати технічні чи правові бар'єри. [Докладніше](#)

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОСВІТА

Модель V-JEPA 2 від Meta навчає ШІ розуміти навколишнє середовище

Meta представила оновлену версію своєї моделі V-JEPA 2, яка розроблена для покращення здатності ШІ до просторово-контекстного розуміння навколишнього середовища. На відміну від традиційних генеративних моделей, V-JEPA 2 не створює зображення, а формує абстрактне представлення простору на основі відеопотоку, що дозволяє системі здогадуватися, що відбувається поза межами її прямого зору.

Такий підхід імітує механізми людського сприйняття, наближаючи ШІ до когнітивного моделювання реальності. Модель працює за принципом предиктивного навчання без необхідності в супервізії та демонструє потенціал для використання в робототехніці, доповненій реальності та автономних системах. V-JERA 2 позиціонується як крок до створення універсальних мультимодальних моделей, здатних не просто обробляти дані, а й будувати узгоджене розуміння динамічних середовищ. [Докладніше](#)

SoftBank прагне стати провідним постачальником «штучного суперінтелекту»

На щорічних зборах акціонерів генеральний директор SoftBank Масайоші Сон оголосив про амбітну стратегію: протягом найближчих десяти років перетворити SoftBank у провідну платформу для штучного суперінтелекту – форми ШІ, яка, як очікується, перевершуватиме людські можливості у тисячі разів. Стратегія передбачає зміцнення позицій у сфері ШІ за допомогою великих інвестицій: нещодавня покупка Armatec за \$6,5 млрд, очікувані витрати на OpenAI до \$40 млрд (зобов'язання вже складають \$32 млрд від осені 2024 року). Сон визнав втрачену можливість інвестувати раніше і продовжує виражати повну підтримку OpenAI, прогнозуючи публічне розміщення компанії в майбутньому. [Докладніше](#)

Викиди вуглецю великих технологічних компаній зросли на 150 % за 3 роки на тлі буму ШІ

За даними доповіді Міжнародного союзу електрозв'язку (ITU) ООН, непрямі викиди вуглецю чотирьох провідних технологічних компаній (Amazon, Microsoft, Alphabet/Google, Meta) зросли на середньо 150 % у період з 2020 по 2023 роки, що пояснюється значним розширенням використання ШІ та зростанням потужностей дата-центрів. Зокрема, Amazon зафіксував приріст 182 %, Microsoft – 155 %, Meta – 145 %, а Alphabet – 138 % за вказаний період. Доповнення ITU підкреслює, що ці викиди охоплюють електроенергію, опалення та охолодження, і відображають надзвичайну енергетичну інтенсивність сучасних ШІ-систем. Хоча технологічні гіганти постулюють амбіції щодо досягнення net-zero, швидкий розвиток обчислювальної інфраструктури для ШІ суттєво ускладнює досягнення цих цілей. Доповідь прогнозує можливі щорічні викиди понад 100 млн тонн CO₂, що перевищує навантаження багатьох енергетичних секторів. [Докладніше](#)

Pearson та Google створюють інструменти ШІ для шкільної освіти

Компанія Pearson оголосила про встановлення довгострокового партнерства з Google Cloud для впровадження інструментів ШІ в початкову та середню освіту. Ці інструменти будуть використовуватись для персоналізації навчання: адаптація матеріалів під індивідуальні потреби учнів, автоматизоване відстеження їхнього прогресу, а також підтримка вчителів у налаштуванні уроків з урахуванням результатів кожного студента. [Докладніше](#)